

#heräämö
#taloudentulevaisuus

HERÄÄMÖ

**Uusintava
talous -
kompassi
tulevaisuuteen?**

Sitran megatrendit 2023

Muutos ja ratkaistavat haasteet

Tulevaisuuden mahdollisuudet

Uusintava talous kompassina tulevaisuuteen

Eeva Hellström

Miten kartta uusintavaan talouteen piirretään?

Paula Fontell, Soja Sädeharju, Lasse Miettinen

YLEISÖN ÄÄNI

SITRA

SITRAN SELVITYKSIÄ 235

ELOKUU 2023

KOHTI UUSINTAVAA TALOUTTA

Tavoitteena luonnon ja ihmisten elinvoima

Eeva Hellström

SITRA

Tulevaisuudessa on vaihtoehtoja

Nykyhetken työntö

Vaihtoehtoiset tulevaisuudet

Menneisyyden paino

Tulevaisuuden imu

Reilun ja kestävän talouden aloitteet

Lähde: Järvensivu ym. 2022. Tavoitteena reilu ja kestävä talous. Sitra muistio.

+ Korjaava ja uusintava talous !

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös vuoteen 2030 ulottuvasta yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta
(annettu 6.4.2022)

Ensisijainen tavoite:

”Kahdeksannen ympäristöohjelman ensisijaisena pitkän aikavälin tavoitteena on, että ihmiset elävät viimeistään vuoteen 2050 mennessä hyvää elämää maapallon resurssien rajoissa hyvinvointitaloudessa, jossa mitään ei tuhjata, **kasvu on uusintavaa**, ilmastoneutraalius on saavutettu unionissa ja eriarvoisuudet ovat huomattavasti vähentyneet.”

WORLD
ECONOMIC
FORUM

Let's talk about 'regenerative business' not sustainability

Mar 27, 2023

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle.
Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma: Puhtaamman ja kilpailukykyisemmän Euroopan puolesta.

”EU:n on nopeutettava siirtymistä kohti **regeneratiivista kasvumallia**, jossa planeetalle palautetaan enemmän kuin siitä otetaan.”

A COMPASS FOR JUST AND REGENERATIVE BUSINESS

Produced
by

In partnership
with

Mitä ihmettä?

FIBS

Yritysvastuu 2023 -tutkimus: Vain harvat yritykset ovat luopuneet kestävästä liiketoiminnasta, silti uudistava liiketoiminta tekee jo tuloaan

10 TOUKOKUUTA 2023

Uusintavaan talouteen tähtääviä yrityksiä

Maa- ja metsätalous

**SOIL
FOOD**

BSAG
Baltic Sea Action Group

 Metsä

 storaenso

patagonia®

Timberland®

Tekstiili- ja vaateteollisuus

 VIVOBAREFOOT

Design

Interface®

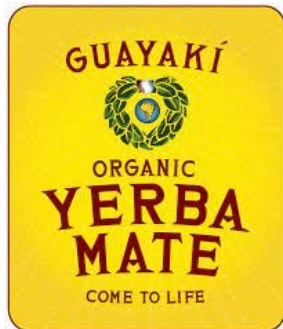

7TH GENERATION
DESIGN

RAMBOLL

FLUFFSTUFF

Elintarviketeollisuus

 PEPSICO

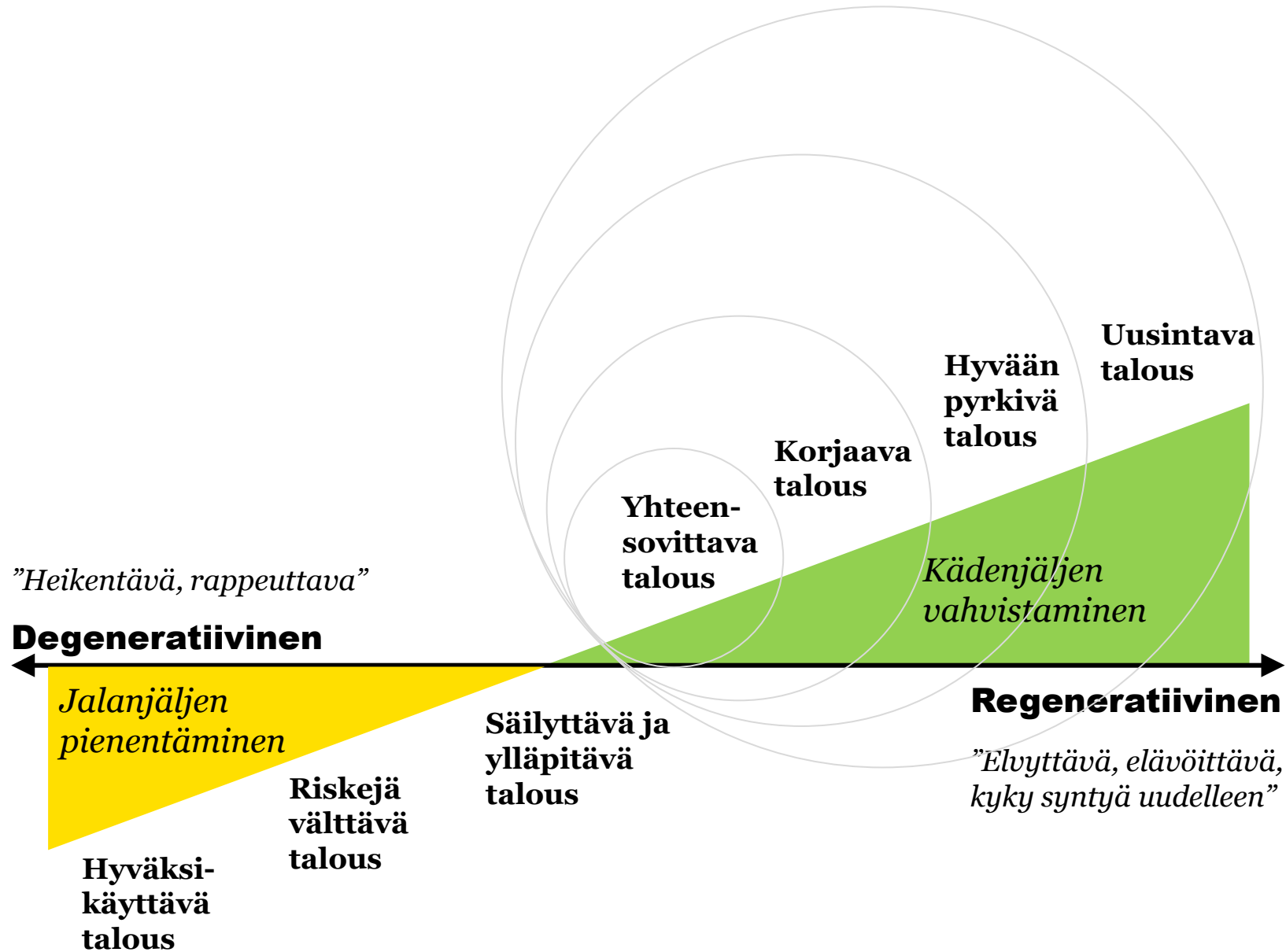
Rahoitus

 PICTET
Asset Management

Uudistavan
maatalouden
erikoissijoitusrahasto

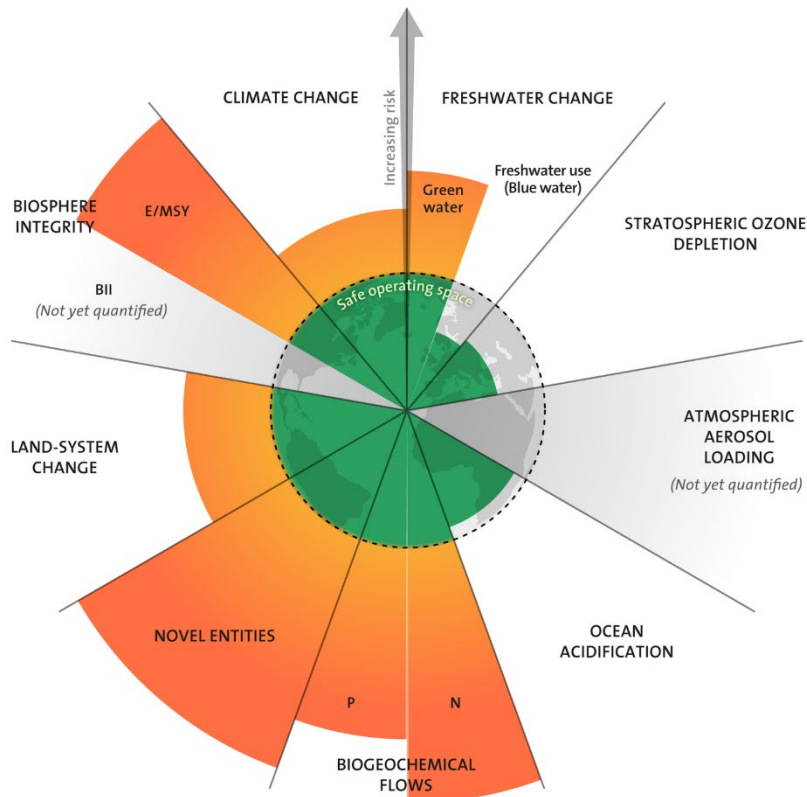
Hyväksikäyttävästä uusintavaan talouteen

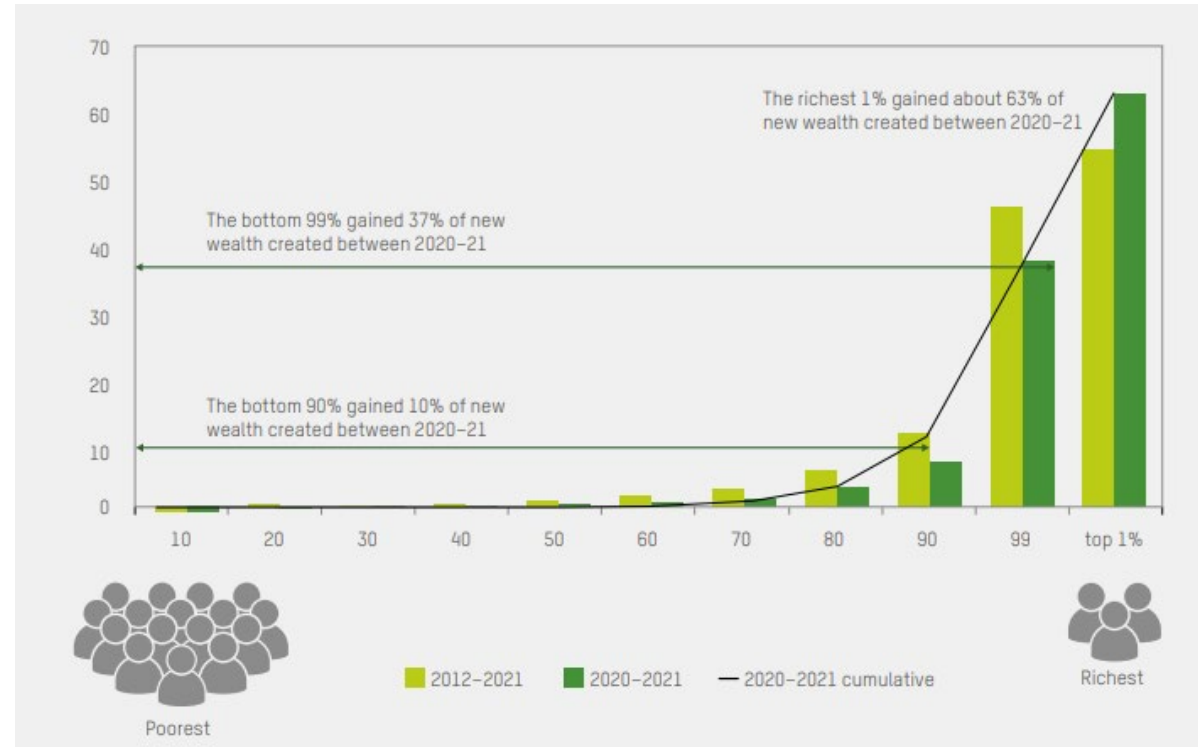
Regeneraation tarve

Planetaaristen rajat ylitetty

Lähde: Stockholm Resilience Institute 2022

Uuden vaurauden luonti keskittyy rikkaimmille

Lähde: Oxfam 2023

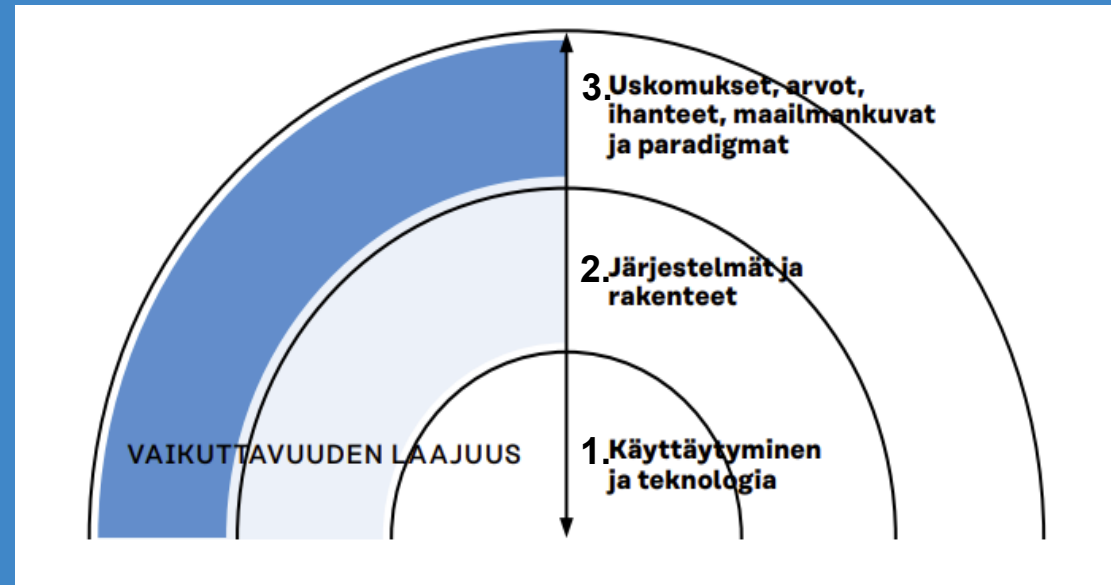
Talous ei nykyisellään toimi tavalla, joka vahvistaisi tai ylläpitäisi sen laajemman systeemin terveyttä ja elinvoimaa, jonka osana se toimii ja josta se on itsekin riippuvainen.

Uusintava vai uudistava talous?

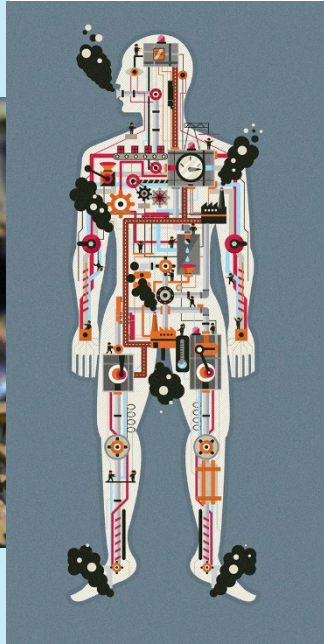
Oleennaista ei ole, mitä kompassissa lukee, vaan mihin suuntaan sen nuoli osoittaa!

Uusintava talous on kompassi tulevaisuuteen

Tuottavuus

”Talous koneena”

Reduktionistinen lähtökohta

”Talous dynaamisena ja evolutiivisena järjestelmänä”

Holistinen lähtökohta

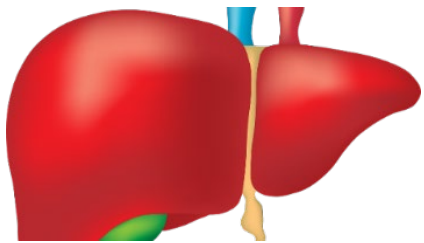

Terveys ja elinvoima

Regeneraatio luonnossa

”Kyky uudistua ja syntyä uudelleen”

Regeneraatio = Biologisten järjestelmien ”avainprosessi”, joka mahdollistaa solujen, organismien ja ekosysteemien toipumisen ulkoisista iskuista sekä sietokyvyn rakentamisen niitä vastaan.

Regeneratiivinen talous

vahvistaa luonnollisten ja sosiaalisten järjestelmien kykyä uudistua ja korjata itse itseään.

MIKSI: Talous elämän palveluksessa

MITÄ: Luonnon ja ihmisyyhteisöjen kyky uudistua ja vahvistaa elinvoimaansa

MITEN: Yhteistyö luonnon ja ihmisen kanssa

Uusintavan talouden periaatteet

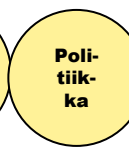
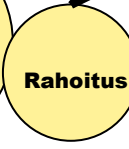
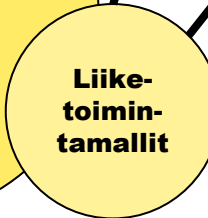
”Samoja yleismaailmallisia malleja ja periaatteita, joita maailmankaikkeus käyttää rakentaakseen vakaita, terveellisiä ja kestäviä järjestelmiä kaikkialla maailmassa voidaan ja pitää käyttää mallina myös talousjärjestelmällemme.”

John Fullerton, Capital Institute

Regeneratiivinen talous tänään

- muutosta tarvitaan kaikilla tasoilla!

Käytännöt
Ratkaisut

Muutoksen kohdentuminen

Systemisyys
Järjestelmäkeskeisyys

Nicolaus Copernicus (1473-1543)

Nicolaus Copernicus oli puolalainen tiedemies ja tähtitieteilijä, joka ehdotti, että maa kiertää aurinkoa, eikä päinvastoin.

Samaan aikaan akateeminen yhteisö oli yhtä mieltä siitä, että aurinko kiertää maata.

Uusintavan talouden piirteitä

MIKSI

- Talous elämän palveluksessa
- Voi mahdollistaa pitkäjänteistä taloudellista menestystä

MITÄ

- On enemmän kuin nettopositiivinen
- Ei ratkaise ongelmia, vaan tarttuu juurisyihin

MITEN

- Ei pyri ”vaikuttamaan” luontoon ja ihmiseen, vaan toimii yhdessä niiden kanssa
- Ei tarjoa valmiita toimenpidelisteja tai politiikkasuosituksia

KENEN KANSSA

- Kutsuu yhteistyöhön muiden reilun ja kestävän talouden aloitteiden kanssa

MILLOIN

- Tekee jo tuloaan
- Katsoo kauas, mutta ei odota tulevaisuutta
- On kehittyvä ajattelutapa

HÄH ?

- Tulkitaan helposti vallitsevista viitekehyksistä käsin
- Edellyttää irti päästämistä totutuista tavoista ajatella taloutta

Talouden tulevaisuus

Talous kytkeytyy lähes kaikkeen sekä arjessamme että yhteiskunnassamme. Osaammeko tarkastella talouden tulevaisuutta riittävän monipuolisesti, moniäänisesti ja kauaskantoisesti?

**TALOUSKESKUSTELUN
TILA JA TULEVAISUUS
– MISTÄ PUHUTAAN JA
KEIDEN ÄÄNI KUULUU?**

**KILPAILUKYVYN
TULEVAISUUS**

**TAVOITTEENA
REILU JA
KESTÄVÄ
TALOUS**

**Mitä trendiraportit kertovat
talouden suunnasta?**

**VASTUULLISUUDEN
TULEVAISUUS**

Talouden monet tulevaisuudet -työpajasarja

HERÄÄMÖ

Kiitos!

**HYVÄÄ
HUOMISTA,
SUOMI!**

#heräämö
#taloudentulevaisuus